

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
ЕВРОПСКИ СУД ЗА ЧОВЕКОВИ ПРАВА

ПРВ ОДДЕЛ

ОДЛУКА

Жалба бр. 48835/13
Зенелабедин ПУЛА
против Република Северна Македонија

Европскиот суд за човекови права (Прв Оддел), заседајќи на 14 мај 2019 година, во Совет составен од:

Aleš Pejchal, *Претседател*

Tim Eicke,

Jovan Plevski, *судии*,

и Renata Degener, *Заменик секретар на Одделот*,

Земајќи ја предвид горенаведената жалба поднесена на 25 јули 2013 година,

Земајќи ги предвид опсервациите поднесени од тужената држава и опсервациите како одговор поднесени од жалителот,

Откако заседаваше, ја донесе следната одлука:

ФАКТИ

1. Жалителот, г-дин Зенелабедин Пула, е албански државјанин кој е роден во 1955 година и живее во Тирана. Беше застапуван пред Судот од г-дин Д. Коровешовски, адвокат со канцеларија во Охрид, Република Северна Македонија.

2. Владата на Република Северна Македонија („Владата“) беше првично застапувана од нејзиниот поранешен агент г-дин К. Богданов, а потоа од г-ѓа Д. Цонова. Албанската влада, откако беше информирана за нејзиното право да се вмеша во постапката (Член 36 § 1 од Конвенцијата и Правило 44 од Правилата на Судот), не покажа дека сака да го искористи тоа право.

Околности на случајот

3. Фактите на случајот, поднесени од странките, може да се резимираат на следниот начин.

4. На 30 јули 2004 година, жалителот бил вмешан во член судир со кола возена од извесен Д.Г. во тужената држава. Д.Г. последователно бил пренесен во болница, каде починал следниот ден.

5. На 8 февруари 2006 година, жалителот дал усмена изјава пред истражен судија со помош на овластен судски преведувач кој зборувал албански јазик.

6. Истражниот судија наредил на Бирото за судски вештачења да изготви експертски извештај во врска со несреќата. Во извештајот било наведено дека тркалата од возачката страна на колата на жалителот скршнале од неговата лента предизвикувајќи директен, член судир со колата возена од Д.Г. („извештајот од 2006 година“). На претстојното судење против жалителот, извештајот му бил доставен, а неговиот адвокат ги оспорил наодите по пат на писмен поднесок. Извештајот исто така бил прочитан на сослушување во присуство на жалителот, неговиот адвокат и овластен судски преведувач кој зборувал албански јазик.

7. На 4 септември и на 13 ноември 2007 година, судот ги сослушал усмените докази од жалителот и полициските службеници С.Г., А.Б., М.Р. и М.М., кои биле присутни на местото по несреќата. Жалителот, неговиот адвокат и судскиот преведувач присуствувале на сослушувањата.

8. На 13 ноември 2007 година, судот го прогласил жалителот за виновен за тешки дела против безбедноста на луѓето и имотот во сообраќајот и го осудил на осум месеци затворска казна. Релевантните факти биле востановени врз основа на достапните докази, особено извештајот од 2006 година и изјавите дадени од сведоците.

9. По враќањето на случајот од страна на Апелациониот суд Битола, на 3 февруари 2010 година првостепениот суд ги испрашал вештакот кој го изготвил извештајот од 2006 година и двајца доктори во врска со повредите и причините за смртта на Д.Г., во присуство на жалителот и неговиот адвокат. Исто така, присутен бил и адвокат кој ги застапувал наследниците на Д.Г., кој во меѓувреме ја презел улогата на тужител. Вештакот ги потврдил наодите изнесени во извештајот од 2006 година. Записникот од сослушувањето пред судот не содржел индикации за тоа дали жалителот добил помош од страна на судски преведувач.

10. На 9 април 2010 година, судот повторно го прогласил жалителот за виновен и го осудил на осум месеци казна затвор. Судот се потпрел на извештајот од 2006 година и на сведочењето на вештакот

и докторите. Пресудата посочила дека требало да му се достави на жалителот со превод на албански јазик.

11. Жалителот поднел жалба против наодите на првостепениот суд, жалејќи се дека, *inter alia*, не бил присутен овластен судски преведувач кој зборувал албански јазик на сослушувањето од 3 февруари 2010 година.

12. Како одговор на тоа, адвокатот кој ги застапувал наследниците на Д.Г. изјавил дека тоа сослушување било одржано во присуство на судски преведувач.

13. На 17 мај 2010 година, првостепениот суд побарал од Министерството за правда да ја достави пресудата на македонски јазик, заедно со превод на албански јазик, на адресата на жалителот во Тирана, Албанија, по дипломатски пат.

14. На 1 март 2011 година, Апелациониот суд Битола ја потврдил пресудата, не наоѓајќи никакви основи за отстапување од утврдените факти и причини. Не се осврнал на жалбите на жалителот во однос на недостатокот од судски преведувач кој зборувал албански јазик. Пресудата била преведена на албански јазик.

15. Жалителот поднел барање за вонредно преиспитување на правосилна пресуда пред Врховниот суд во кое ги повторил своите жалбени наводи за недостатокот од судски преведувач кој зборува албански јазик во однос на сослушувањето одржано на 3 февруари 2010 година.

16. Белешка потпишана од судијата на првостепениот суд била додадена кон предметот на 4 јануари 2012 година во која било изјавено дека бил направен технички пропуст во записниците за некои од сослушувањата, поточно дека не било забележано присуството на М.С., овластен судски преведувач кој зборувал албански јазик. Судијата додал дека сите сослушувања пред судот биле одржани во присуство на преведувач.

17. На 26 март 2012 година, Врховниот суд го отфрлил барањето на жалителот и ги потврдил пресудите на нижите судови. Според жалителот, таа одлука му била доставена на 1 февруари 2013 година. Страните не обезбедиле информации за датумот на достава до адвокатот на жалителот. Што се однесува до жалбата на жалителот во однос на обезбедените преведувачки услуги, таа гласела:

„судот смета дека во текот на целата постапка [жалителот] имал помош од овластен судски преведувач кој зборувал албански јазик, како што може да се увиди од предметот и официјалната белешка поднесена од судијата ...“

18. На 26 април 2012 година, првостепениот суд побарал од Министерството за правда да ги испорача и да бара спроведување на

конечните пресуди, преведени на албански јазик, преку релевантните албански власти.

ЖАЛБЕНИ НАВОДИ

19. Жалителот се пожали по Членовите 6 и 13 од Конвенцијата, дека бил лишен од правото на помош од страна на судски преведувач кој зборува албански јазик. Освен тоа, се пожали дека домашните судови не му обезбедиле доволно гаранции за правично судење и не ги испочитувале потребните процедурални заштитни мерки.

ПРАВО

А. Наводна повреда на Членот 6 од Конвенцијата

20. Жалителот се пожали дека извештајот од 2006 година и пресудата од првостепениот суд не биле преведени на албански јазик и дека не му бил обезбеден овластен судски преведувач кој зборувал албански јазик за сослушувањето на 3 февруари 2010 година. Покрај тоа, судовите не обезбедиле доволно причини за нивната одлука, погрешно ги востановиле фактите, го повредиле неговото право да биде застапуван од адвокат по свој избор и го повредиле неговото право на пресумпција на невиност. Судот смета дека жалбите на жалителот треба да се испитаат според Членот 6 §§ 1, 2 и 3 (д), кој, во колку што е релевантно, гласи:

„1. При разгледувањето на ... какви било кривични обвиненија против него ... секој има право на правично ... сослушување ... пред суд ...

2. Секој кој е обвинет за кривично дело се смета за невин сè додека неговата вина не се докаже во согласност со законот.

3. Секој обвинет за кривично дело ги има следниве минимални права:

...

(д) да користи бесплатна помош од преведувач доколку не го разбира или не го зборува јазикот на кој се одвива судењето.“

1. Наводен недостаток од преведување

(а) Тврдења на страните

21. Владата тврдеше дека извештајот од 2006 година бил прочитан на сослушување во присуство на жалителот, неговиот адвокат и овластен судски преведувач кој зборувал албански јазик. Уште повеќе,

писмениот приговор на жалителот значеше дека тој бил способен успешно да го разбере и да го оспори. Освен тоа, и пресудата на првостепениот суд и онаа на апелациониот суд биле доставени до жалителот по дипломатски пат со превод на албански јазик. Конечно, на сите сослушувања пред првостепениот суд бил присутен преведувач. Фактот што неговото присуство не било забележано во записникот од сослушувањето на 3 февруари 2010 година било техничка грешка.

22. Жалителот повтори дека не бил информиран за содржината на извештајот од 2006 година и дека не бил присутен преведувач на сослушувањето од 3 февруари 2010 година.

(б) Оценка на судот

23. Принципите релевантни за конкретниот случај се изнесени во случајот *Hermi v. Italy* ([GC] no. 18114/02, §§ 69-72, ЕСЧП 2006-ХП) и понеодамна, повторени во случајот на *Baytar v. Turkey* (no. 45440/04, §§ 48-50, 14 октомври 2014 година).

24. Судот забележува дека жалителот не се пожалил за недостатокот од превод на извештајот од вештачењето од јуни 2006 година во својата жалба или барање за вонредно преиспитување (види *Hudson v. the Republic of Macedonia* (dec.), no. 67128/01, 24 март 2005 година). Во секој случај, Судот забележува дека извештајот од 2006 година бил доставен до жалителот на македонски јазик и тој поднел приговори за истиот во писмена форма. Никогаш не побарал превод на тој документ. Понатаму, истиот бил прочитан на сослушување во присуство на жалителот, неговиот адвокат и овластен судски преведувач кој зборувал албански јазик (види параграф 6 погоре).

25. Во однос на преводот на пресудата од првостепениот суд од 9 април 2010 година, Судот забележува дека постојат докази во предметот кои укажуваат на тоа дека пресудата била преведена на албански јазик (види параграфи 10, 13 и 18 од погоре). Во секој случај, Судот забележува дека оваа поента не била покрената во жалбата или барањето на жалителот за вонредно преиспитување (види *Katrish v. France*, no. 22575/08, §45, 4 ноември 2010 година; *Kapitonovs v. Latvia* (dec.), no. 16999/02, 5 април 2007 година; *Husain v. Italy* (dec.), no. 18913/03, ЕСЧП 2005-III; и *Hudson* цитиран погоре).

26. Што се однесува до наводното отсуство на овластен судски преведувач кој зборува албански јазик на сослушувањето одржано на 3 февруари 2010 година, Судот забележува дека на 4 јануари 2012 година судијата од првостепениот суд додал официјална белешка кон предметот објаснувајќи дека присуството на преведувач на тоа сослушување не било забележано поради технички пропуст (види параграф 16 погоре). Адвокатот на страната која тужи исто така го

потврдил тоа (види параграф 12 погоре). Конечно, не постои нешто што сугерира дека жалителот или неговиот адвокат дале приговор за наводното отсуство на преведувач на сослушувањето или дека побарале да им се обезбеди од првостепениот суд (види *Příplata v. Romania* (dec.), no. 42941/05, §§ 94-96, 13 мај 2014 година и *Hermi*, цитиран погоре, § 97).

27. Во поглед на сите горенаведени мислења, Судот најде дека оваа жалба е очигледно неоснована и мора да биде отфрлена во согласност со Членот 35 §§ 3 (а) и 4 од Конвенцијата.

2. Останати жалбени наводи

28. Судот ги испита останатите жалбени наводи во однос на Членот 6 §§ 1 и 2. Имајќи ги предвид сите материјали кои ги поседува, најде дека истите не откриваат никаква индикација за повреда на правата и слободите изнесени во Конвенцијата или нејзините Протоколи. Оттука следува дека овие жалбени наводи мора да бидат отфрлени како очигледно неосновани, во согласност со Членот 35 §§ 3 (а) и 4 од Конвенцијата.

Б. Наводна повреда на Членот 13 од Конвенцијата

29. На крај, жалителот се пожали во согласност со Членот 13 од Конвенцијата, повторувајќи ги истите жалбени наводи како што е наведено согласно Членот 6 без да даде понатамошни аргументи. Членот 13 гласи на следниот начин:

„Секој човек, чии права и слободи признаени со оваа Конвенција се нарушени, има право на жалба пред националните власти, дури и тогаш кога повредата на овие права и слободи ја сториле лица при вршење на службена должност.“

30. Во поглед на наодите на Судот во однос на погоре наведените жалбени наводи согласно Членот 6, не може да се каже дека во околностите на конкретниот случај жалителот дал тврдење кое може да се смета за „доказливо“ во смисла на Конвенцијата (види *Kudła v. Poland* [GC], no. 30210/96, § 157, ЕСЧП 2000-XI и *Boyle and Rice v. the United Kingdom*, 27 април 1988 година, § 54, Серија А бр. 131).

31. Во поглед на горенаведеното, Судот најде дека оваа жалба е очигледно неоснована и мора да биде отфрлена во согласност со Членот 35 §§ 3 (а) и 4 од Конвенцијата.

Од овие причини, Судот едногласно,

Ја прогласува жалбата за недопуштена.

Изготвено на англиски јазик и објавено во писмена форма на 6 јуни
2019 година.

Renata Degener,
Заменик секретар

Aleš Pejchal,
Претседател